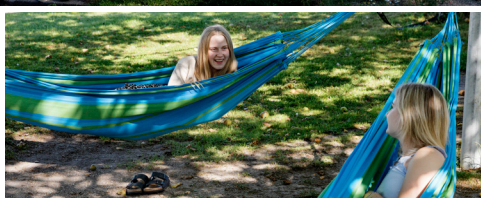

RøndeHøjskole | RøndeEfterskole

Glædelig jul
& godt nytår

Indholdsfortegnelse

Side	3	Julehilsen 2022
Side	6	Året der gik på Rønde Efterskole
Side	8	Året der gik på Rønde Højskole

Rønde Efterskole

Side	11	Ny efterskoleforstander, Søren Sinnbeck
Side	13	Lærerportræt: Lisbeth Amdi Hansen
Side	14	Blogindlæg: Samfundssind(syge)?
Side	15	Me&We
Side	18	Lærerportræt: Davit Devdariani

Rønde Højskole

Side	23	Elevhistorie: Jesper Stolberg-Porup
Side	25	Lærerportræt: Steffen Tornbjerg
Side	27	Science & Technology: Opklar et mord
Side	28	Elevhistorie: Louise Østergaard Rasmussen
Side	31	Nyt sommerkursus: Arkæologi og Oldtid

Rønde Højskole og Efterskole 2022

Side	34	Jubilæumsskrift
Side	35	Rønde Højskole & Efterskole 2022

Julehilsen 2022

Kære alle jer, der er med på og omkring Rønde Højskole og Rønde Efterskole

Mørk er november

*Mørk er november og løvfaldet slut,
vandet begynder at fryse,
lyset fra solen og blomsterne brudt -
da må vort hjerte selv lyse.
Synge vil vi, legen er magt,
mer end beregning, forstand og foragt
værn mod det sorte og tomme.
Om der svæver dødelig dræ,
vil vi dog elske -
og plante et træ:
frugter kan uspået komme.*
(Tekst: Thorkild Bjørnvig, 1959)

Thorkild Bjørnvigs digt er udgivet i 1959 under indflydelse af efterkrigstiden og angsten for en udslettende atomkrig. Og alligevel er det en gennemført hyldest til livet og håbet.

I dag er angsten for en atomkrig trådt i baggrunden for andre forhold, der truer vores fremtid. Vi er blevet bevidste om truslen fra klimaet, der ændrer sig, så vi også i dag må holde fast i håbet om en fremtid. Og vi må som mennesker og som skole her omstille os ind i en ny tid, hvor vi ikke bevidstløst kæmper for velfærd, men kæmper for en fælles fremtid.

Hartmut Rosa - en tysk eksistensfilosof beskriver vores tid. Han beskriver et samfund, der konstant stræber efter at udvide kontrollen over alle områder af tilværelsen: kontrol over jorden, havet, dyr og planter, andre mennesker, vore egne hjerner. Vi er nysgerrige, vi ser, forsker, bliver klogere på alting, men nøjes ikke med det. Vi nøjes ikke med at beundre skaberværket og betragte det på afstand og glædes. Straks må vi afsted, sejle ud på havet, dykke ned i dybet, rejse ud i rummet, gøre det hele tilgængeligt, eje det, beherske det - sætte flag på nordpolen, beherske rummet med rumstationer og raketter og endelig benytte al vor viden om dybhavet, rummet, menneskehjerner til teknologisk udvikling.

Vi kontrollerer og nyttiggør de nye områder og den nye viden. Vi udvinder ressourcerne og forbruger af de områder, vi har fået kontrol over. Vi forbedrer og udvikler, siger Hartmut Rosa. Og vi gør det i et accelererende tempo - en enorm acceleration i hele verden og i hele vores tankegang - en styring mod kontrol og beherskelse - hvor vi gradvist mister sansen for mødet med det ukendte - for det forunderlige, for forundringen - og Hartmut Rosas påstand er, at vi får sværere og sværere ved at være i situationer, hvor vi ikke har kontrol og styring.

Det er tankevækkende: Et langt stykke af vejen bør vi være taknemmelige for den udvikling, som vi her lever på toppen af. Lægevidenskab redder liv. Teknologien letter vores liv og løser problemer for os. Coronavacciner drives frem i lyntempo. Vi er privilegerede. Vi lever i den bedste af alle tider, men Hartmut Rosas pointe er, at vi overser, at det egentlige liv opstår i mødet med det, der ikke kan kontrolleres: Det ukontrollerbare er en nåde, siger han. Der hvor vi ikke har kontrol - er gaven i livet. De betydningsfulde øjeblikke i livet findes uden for kontrollen. Der hvor vi møder et andet levende menneske uden at ville kontrollere dette menneske. Der hvor vi møder naturen med beundring uden tanke for at underlægge os den. Der er livsgaven.

Derfor tænker jeg, at Hartmut Rosas analyse kan være optakten til det juleevangelium, som i alle sammenhænge bærer Rønde Højskole og Rønde Efterskole og vores fælles opgave her. Vi må bidrage til håb for verden. Vi må bidrage med et kærlighedsbudskab, der rækker ud over det enkelte menneske og individets jagt på succes og beherskelse.

Thorkild Bjørnvigs novemberdigt må suppleres med forundringen over det blide lys på en vinterdag, og forundringen over skiftet fra at være indhyllet i regn og dis til at vågne op i forundring over luftens frostklarhed. Forundringen over naturens storhed selv i det mindste. Den skal bære os i højskolelivet og efterskolelivet, og den skal ligge under den klimainsats, som vi kommer til at forholde os endnu mere til på Rønde Højskole og Efterskole.

Og juleevangeliet, som lyder igen, er en håbsberetning - en fortælling, om at der er håb, selvom vi ikke har kontrol over situationen. En fødsel i en stald må ses som et kontroltab, og glamour og perfektion er også en udpræget mangel i den beretning, som har været grundlag for menneskers liv og kultur i 2021 år.

Så julen er i sin kerne en ydmyg beretning om sårbarhed, håb og hjælp.

Og beretningen om barnet i krybben er et tegn på, at julen ikke er præstation, pragt og

forbrugsfest, men en forundringsfuld beretning om kærlighed og håb.

Glædelig jul til alle jer, som har jeres hverdag her på Rønde Højskole og Rønde Efterskole. Af hjertet tak for jeres engagement og vilje til, at der skal være en god skole her. Og tak til jeres familier, som bakker op om indsatsen her. Samme tak skal bringes til bestyrelse, repræsentantskab, samarbejdspartnere og venner af skolen, som hver på deres måde bidrager til og understøtter, at der skal være en højskole og en efterskole her i Rønde.

Glædelig jul og godt nytår.

Birgit Fuglsbjerg

*Dejlig er jorden!
Prægtig er Guds Himmell!
Skøn er sjælenes pilgrimsgang!
Gennem de favre
riger på jorden
går vi til Paradis med sang.*

*Tider skal komme,
tider skal henrulle,
slægt skal følge slægters gang;
aldrig forstummer
tonen fra Himlen
i sjælens glade pilgrimssang.*

*Englene sang den
først for markens hyrder;
skønt fra sjæl til sjæl det lød:
Fred over jorden!
Menneske, fryd dig,
os er en evig frelser fød!*

B.S. Ingemann 1850

Året der gik på Rønde Efterskole

Kære alle

Det virker som en fjern fortid, når vi kigger tilbage på årets første måneder i 2021. Der var ingen elever på efterskole, onlineundervisning skulle tage form, og vi skulle frem til marts, før der igen var liv på Rønde Efterskole. Begejstringen var selvsagt stor, da vi, efter tre måneders nedlukning, kunne starte op igen med årgang 20-21. - Også selvom der var begrænsninger, retningslinjer, tests og kun sang udenfor, med to meters mellemrum. Efterskoleåret blev, på trods af disse benspænd som går direkte imod efterskolefællesskabets natur, sluttet godt af. Der blev skruet ned for antal af prøver og op for antallet af sociale arrangementer for at indhente noget af det forsømte. Skoleåret blev afsluttet med vores sædvanlige afslutningstur til Sletten ved Ry. Turen bar præg af, at eleverne ønskede at suge det sidste ud af et alt for kort skoleår.

Foråret og sommeren blev også tidspunktet, hvor vi skulle sige farvel til nogle meget centrale personer på Efterskolen. Birthe Diederich valgte efter 25 år på skolen, heraf 13 år som forstander, at fortsætte i et lederjob på Randers Realskole. Birthe har, i sine 13 år som leder, med en inkluderende og omsorgsfuld personlighed, været med til at sætte sit tydelige og positive præg på bl.a. skolens pædagogiske retning.

Op til sommerferien sagde vi farvel Maria Leth, der efter 12 år som efterskolelærer har valgt at læse en kandidat i Læring og Forandringsprocesser. Hun har i den grad har været med til at løfte skolen med sin store faglighed og fokus på relationsarbejde, visioner på badmintonbanen og et kæmpe arbejde med at implementere læringsstile som et centralt redskab i den pædagogiske værktøjskasse. Og så har Arne Tophøj, i året for sit 30-års jubilæum, valgt at trappe ned.

Men helt undvære ham kan vi jo ikke, så derfor indgår han stadig i lærergruppen med koordinationsopgaver ift. skemaпланlægning og selvfølgelig hans elskede badminton.

Efter sommerferien stod den på ny forstander - hvor Søren Sinnbeck (undertegnede) kom til fra en stilling på Idrætshøjskolen Aarhus og Højskoleforeningens bestyrelse - og ikke mindst på nye lærerkræfter. Vi har sagt velkommen til både Morten Helbo og Karen Nilsson, der blandt mange andre fag underviser på hhv. badmintonlinjen og Friluftslinjen, og er kommet flot i gang med efterskolelærerlivet.

Godt gang i efterskolelivet kom der i det hele taget, da 175 elever trådte ind ad dørene søndag d. 8. august. Vi så alle frem til og håbede på et "normalt" år, hvor fællesskab, samvær og fed undervisning igen kunne komme i højsædet. - Et normalt år vil måske være en tilsnigelse, da Rønde Efterskole kan siges at have været i en form for permanent undtagelsestilstand de seneste små tre år, med branden i hovedbygningen, efterfulgt af corona, og flere nye personaler der ikke har prøvet andet end denne undtagelsestilstand... Men så en ny normal. Og det har vi heldigvis fået, med små bump på vejen, og med en fantastisk flok unge mennesker og et kollegialt fællesskab, der osrer af at folk vil hinanden.

Me&We har vi sagt til hinanden, og eleverne er blevet indviet i vores nye projekt, hvor trivsel, relationer, søvn og digital dannelse, bl.a., er sat på skemaet og ind i sjove, konkrete øvelser og snakke. Både Me og We nød sensommeren og et septembervejr der viste sig fra sin allersmukkeste side. 'Septembers himmel er så blå' blev sunget for fuld skrue i disse dage, imens linjefagene blev udforsket, mange tusinde kroner samlet ind til det årlige sponsorløb til fordel for gadebørn i Kirgisistan, og den skønne natur omkring skolen blev dyrket både i skov, på vand og i hængekøjerne i æblelunden.

Vi gik ind i oktober, efter en Efterskolernes dag med op mod 1000 gæster i huset, der skulle opleve efterskolelivet. Her leverede både elever, lærere, køkken og pedeller en pragtindsats, og det var en stor fornøjelse at opleve eleverne "formidle deres efterskole" til potentielle elever. Det ejerskab for skolen, de viste, og den glæde og overskud de udrålede, er guld værd – både for det ophold de selv er i gang med (de vokser jo 20 centimeter når de går og viser rundt), og for dem som overvejer at gå på Rønde Efterskole i de kommende år.

Oktober gav os hverdag, som vi jo holder meget af, men også O-tur, hvor en flygtningetilværelse både blev fornemmet og problematiker italesat, da almindelig undervisning blev forvandlet til et døgn rundt på Kalø og omkring skolen. Og så var det også i oktober at vi fik støtte til at etablere et nyt friluftsområde, som skal skabe en "grøn tråd", til gavn for både friluftsliv og integration af naturen som mulig medspiller i alle mulige andre dele af efterskoletilværelsen.

November dufter så småt af juleforberedelser og humanitære dage, hvor det store julemarked løber af stablen, men samtidig er det også måneden der står i uddannelsesfremtidens tegn. Brobygning til ungdomsuddannelser og projektopgaver har fyldt, og der har været koncentration på både nye inputs og gode fremlæggelser.

Nu er december, julegudstjeneste, adventshygge og ikke mindst jule-nydningen efterhånden ankommet, og vi glæder os til både traditioner og juleliv sammen i efterskolen.

Nyd det derude! - Og glædelig jul

Søren Sinnbeck, Efterskoleforstander

Året der gik på Rønde Højskole

Højskolen var fyldt fra årets start og endda med lange ventelister. Vi udbød en ny studieforberedende linje Business & Economics, og Steffen Tornbjerg fik ansvaret for at bygge linjen op. Han kom med en uddannelse i statskundskab fra Aarhus Universitet og erfaring fra en ansættelse samme sted. Vi glæder os over en fyldt line både i foråret 21 og efteråret 21, og tilslutningen til linjen fortsætter i 22. Business & Economics er et højskolefag, som appellerer til en ny gruppe af unge, hvor mange ellers ikke ville vælge højskolen, og dermed er den nye studieforberedende linje også en indsats i forhold til at tilbyde en højskole, som appellerer mere til forskellige typer af unge.

For at huse det nye linjehold etablerede vi i løbet af januar 12 værelser med dagligstue bag Smouen, så vi har nu ud over højskolekollegiet også har højskoleelever i 3 huse: Glenten, Smouen og Lærken, som den sidste bygning kaldes.

På grund af Coronanedlukningen i januar og februar mødte eleverne først ind i marts, men indtil da underviste vi online - og det er ikke højskole, som vi gerne vil, men for mange derude blev det et plaster på såret.

I marts fik vi endelig lov at åbne - med retningslinjer om afstand, opdeling i familiegupper og stor påpasselighed. Det blev på mange måder et godt forårsemester, hvor mange højskoleeleverne prioriterede at være på højskolen alle ugens 7 dage, så vi så vidt muligt kunne undgå smitteudbrud og nedlukning. Det var en omfattende opgave at drive skole også i weekenden og for stort set alle elever, og jeg er meget taknemmelig for højskolelærernes engagerede bidrag til det. Vi kom godt igennem foråret mht. at undgå smittespredning, men højskole med afstand er et fremmedelement, som ikke passer med højskolens grundide om at bringe men-

nesker tæt sammen i fællesskaber på tværs af skel. Også Rønde Højskoles målsætning om at være et mødested for kulturelle arrangementer blev sat på pause. Først her i efteråret har vi igen kunnet åbne højskolen op for gæster og besøg til stor glæde for alle.

Sommerens kurser gik godt. Det er meget inspirerende at kunne tilbyde højskole både til unge og til lidt ældre kursister. Sommerkurserne er en oplevelse i mangfoldighed og skønt samvær - og der er efterhånden en så forskelligartet palette af kursustilbud, at det også bliver et møde med mennesker mange forskellige steder fra. Der var stort set fyldt på alle ugerne med sommerkursister, og kun en enkelt gang blev vi coronaramt. Vi var heldige hen over foråret og sommeren mht. at undgå smitteudbrud, og vi glædede os over at kunne åbne i august uden restriktioner.

Her i efteråret har det været en fornøjelse igen har kunnet tage højskoleeleverne med ud fra højskoleboblen og inspirere vores elever til at tage del i ansvaret for verden.

Vi arbejder i lærer- og lederguppen til alle tider på at udvikle højskolen, så den står som et værdimæssigt skarpt tilbud i tiden. Højskolen har et særligt rum for fællesskab, og der er plads for at afprøve sig og blive inspireret i sit livsgrundlag. Undervisning, samvær, arrangementer med eleverne selv eller lærere i front bidrager til et yderst inspirerende miljø.

I øjeblikket er vores rejsetilbud til gennemsyn: Hvordan skal man som højskole stille sig i forholdet mellem, at rejsetilbuddene er en del af et meget attraktivt højskoletilbud og samtidig er vi forpligtede til at arbejde med en øget klimabevidsthed, som betyder, at vi ikke bare kan rejse hen, hvor vi har lyst til. Vi er i gang med dette arbejde.

I lærergruppen er der forandringer. Janni K. Østergaard valgte i forbindelse med sin barsel og flytning til Bjerringbro at stoppe som højskolelærer. I stedet blev Kim Togsverd Hansen ansat. Han er 49 år og er universitetsuddannet i musik og religion. Han bor i Skæring med sin kone, som er sognepræst der.

Desuden er Malene Madsen, der er nyudsprunget kandidat i Idræt, som har været i praktik her, ansat tidsbegrænset frem til august 22. Hun underviser i flere idrætsfag. Også Anna Bak Hansen er ansat tidsbegrænset frem til august til at varetage idrætsfag, kreative fag og dansk for internationale. Anna har også en kandidat i idræt.

Nu er vi på vej mod de sidste tider på efterårsholdet. Vi har lige haft faguge med studieforberedende linjer, vi holder adventsfest og julehygge, og så har vi igen i år holdt event til fordel for Den Danske Naturfond, som opkøber jord til gavn for biodiversiteten. Højskoleeleverne på valgfaget "Naturen Kalder" indsamlede 20.000 kr., som ubeskåret er sendt videre.

Vi har også i foråret 22 fuldt hus på Rønde Højskole. Vi har meget at glæde os over.

Glædelig jul

Birgit Fuglsbjerg, Højskoleforstander.

Rønde Efterskole 2021

Ny efterskoleforstander, Søren Sinnbeck

Rytme og uforudsigelighed i skøn forening

*Ungdom, galskab, kraft og ild
Tusindvis af søde drømme
Li' så mange farer vild
Men det er dog muligheden...*

Ordene er hentet fra Højskolesangbogen og sangen "Sat her i forvirringstiden", som både søvnige og vågne efterskolemunde synger fra, efter morgenmaden er indtaget.

Jeg synes at ordene ret præcist og i al sin mangfoldighed indrammer mit første halve år i Rønde. Det vender jeg tilbage til.

Jeg oplevede både at blive budt varmt velkommen på første arbejdsdag, i de første uger, og at være centrum i en meget fornem og hjertevarm tiltrædelses-reception, hvor også byen sagde velkommen til. Det udstråler i mine øjne høj klasse, når man som skole og organisation viser et sådan overskud når en ny forstander træder ind ad døren. Så jeg blev glad – også fordi det fortalte mig, at de værdier skolen præsenterer, kan mærkes i praksis. Det siger meget om et sted, hvordan man møder dem som træder indenfor. Tak for det!

Jeg var samtidig også meget bevidst om den ungdom, vi skulle byde velkommen indenfor, seks dage efter jeg selv havde første arbejdsdag. Hvordan mon de ville præsentere sig, og hvilken ungdommelig kraft kunne jeg regne med? – Der har været både galskab, kraft og ild, helt som en efterskolestart med nye livstråde der skal bindes sammen, nødvendigvis må indeholde. Det vidste jeg godt. Og det har jeg samtidig lært. Det kommer til udtryk i en arbejdsdag,

hvor morgenmad bliver til morgensamling som bliver til morgenmøder - alt sammen afbrudt af kaffe og små elevinterventioner – efterfulgt af frokost, forældresnakke, mail-bunker, planlægning og måske endda lidt tid til at kigge udover dagen i dag og ugen vi står i. Masterplan, byggeri og fremtidstanker om fag og samvær. Måske et smut i hallen, i hvert fald et par elever forbi til en sludder – nogle gange en mere tydelig sludder end andre – og helt sikkert et ingefær-shot i køkkenet sammen med Gorm og køkkenpersonalet. Og så de dage, hvor vi drejer ned ad en anden vej, og de tusindvis af søde drømme om det gode liv og fællesskabet folder sig ud, næres og udfordres. Når vi står en sen aften på Kalø og eleverne skal transportere en kano, når sponsorkøb samler mange tusinde kroner ind, og når hverdagen, som vi holder meget af, drejes en omgang. Der mærkes galskaben, kraften og ilden for alvor. Og så er der de dage, hvor vejen tager et pludseligt sving, lige som jeg troede, det var hverdag og havde hældt kaffen op. Hvor nogen farer vild, hvor handling er påkrævet og hvor vi finder hinanden igen. Uforudsigelighed og rytme i skøn forening. Efterskoleliv.

Det har været enormt privilegeret at mærke, hvor mange gode kræfter der er på Rønde Efterskole, og hvor meget godt arbejde der er lagt i, at jeg kan lande i mit nye arbejdsliv. Men det er dog muligheden for, sammen med alle de gode kræfter, at skabe et efterskoleliv og binde livstråde sammen, hvor de unge oplever værdien af fællesskabet og ser mange veje til et godt liv, der driver mig.

...Og så er der plads til de store drømme i Rønde.

Søren Sinnbeck, Forstander

Tiltrædelsesreception for Søren Sinnbeck

Lisbeth Amdi Hansen

Lisbeth er farverig – Blåt hår, knaldrøde læber og stærke holdninger. Man er ikke i tvivl om, at vi har med en lærer at gøre, som står ved, hvem hun er. Det er også det billede, som tegner sig, når man taler med Lisbeth, om hendes forskellige roller på efterskolen. Hun ønsker, at eleverne skal opleve hende som et autentisk menneske med alt, hvad det indebærer af sårbarhed og styrke – uanset om eleverne møder hende som linjefaglærer i Kreativt design, dansklærer, engelsklærer, kontaktlærer eller som vejleder.

Vejledning med mange lag

Med det udgangspunkt er det også helt naturligt, at de vejledningssamtaler Lisbeth har med eleverne, af og til kommer til at handle om emner, der er dybere end konkrete uddannelsesvalg. For nogle gange skal de indre brikker falde på plads, før eleverne kan træffe et godt valg om, hvilken uddannelse de vil starte på efter efterskolen.

"Helt basalt er vores opgave som vejledere at hjælpe de unge med at vælge en ungdomsuddannelse. Men jeg synes også, der sker noget andet i vejledningssamtalerne, fordi vi kommer tit til at tale om, det der er

tæt på eleverne – "Hvad er jeg godt til? Hvad er mine styrker? Hvad er mine interesser? Hvordan vil jeg gerne leve mit liv?" Derfor handler vejledning også om livet, eksistens, og om hvem man er som menneske. Det, synes jeg, er mega spændende. Jeg oplever også tit, at vi skifter spor i vejledningssamtalerne. Det kan godt være, at det indledende spørgsmål er "Hvad vil du gerne lave næste år?" – men så kommer vi til at tale om alt det rundt omkring," fortæller Lisbeth og forklarer, at hun er meget bevidst om, at der ikke findes en skabelon at vejlede ud fra. Hun må altid se på den enkelte elevs behov og udfordringer.

"Nogle elever tænker f.eks., at de ikke kan

blive til noget som helst – så handler det om at give dem håb. Nogen har måske tusind forskellige muligheder, men ingen af dem føles 100% rigtigt. Så handler det om at vise dem, at man godt kan komme hen til det liv, der føles rigtigt, selvom man måske kun har plan B'er og ingenting der føles som plan A"

Diplomuddannelse i vejledning og supervision

Lisbeth er netop ved at færdiggøre sin diplomuddannelse i vejledning og supervision. Uddannelsen har gjort Lisbeth meget bevidst om, hvilke redskaber hun gør brug af i vejledningssituationen, og hvordan vejledningen også er et rum for dannelse:

"Jeg begyndte min diplomuddannelse, fordi jeg gerne ville have noget mere fagligt indhold og følte, at der skulle ske noget nyt. Nu er jeg næsten færdig og er ved at skrive mit afgangsprøjsprojekt. Det handler om dannelse i efterskolen og dannelse i vejledningssamtaler. Altså hvordan er vejledningssamtalen en dannelsesarena, kan man sige." Fortæller Lisbeth og fortsætter:

"Det er dejligt at sidde med noget teoretisk viden, som belyser, det jeg gør i praksis. Det er rart at have det samspil. For hvorfor gør jeg egentlig de ting, jeg gør? Kunne jeg gøre noget andet. Kan jeg rammesætte vejledningssamtalerne anderledes end, at jeg bare går ind i en klasse og spørger om, der er nogle, der har tid? Når jeg ved, at samtalerne kan blive sårbare eller lidt tunge, booker jeg et lokale i forvejen. Vi kan ikke bare lige sidde i Den Blå Dagligstue og tale, når jeg ved, at der er noget andet på spil, end "hvad skal du lave næste år?" Det kan være familierelationer, det kan være selvtillid, eller det kan være alt muligt, der også er i spil."

Perfekt uperfekt

I løbet af et efterskoleår kommer mange elever til at stå over for store og små spørgsmål om sig selv og det fællesskab, de er en del af. Derfor betyder det enormt

meget for Lisbeth, at hun viser eleverne, at det er vigtigt at være tro mod sig selv, og den man er. Og det gør hun bedst ved selv at sænke paraderne.

"Jeg er en meget autentisk version af mig selv. Jeg kan mærke, at som efterskolelærer er jeg tættere på min "private Lisbeth," og jeg bruger det også aktivt. Jeg bruger meget sårbarhed og usikkerhed især i forhold til mine kontaktelever, fordi jeg synes, det er vigtigt, at de har en voksen at spejle sig i – Ikke kun på det perfekte og glittede, men også i det svære. Så jeg viser gerne, at der er ting, jeg også synes, er svære som 47-årig. Jeg oplever også, at det giver mig en god basis i min undervisning, at eleverne også får lov at se, at jeg klover i det nogle gange – Og det, tror jeg, er virkelig vigtigt. Det har jeg ikke altid kunnet som lærer. Jeg har haft meget travlt med at vise det perfekte og "her kører det godt." Jeg er kommet tættere på at være en rigtig god lærer ved ikke at skulle være perfekt."

"Man skal selvfølgelig være opmærksom på, at det er en asymmetrisk relation, for jeg er jo stadig den voksne. Men det, som jeg tænker, de kan spejle sig i, det er at forholde sig til verden på en moden måde – ikke på den kedelige og "her får vi ligusterhæk og realkreditlån"-agtige måde, men på den måde, der hedder, "hvordan tackler jeg livets problemer på en moden måde?" Det er der, det er vigtigt, at de har nogle at spejle sig i," slutter Lisbeth af.

Blogindlæg af Silke, 9. klasse 20/21

SAMFUNDSSIND(SYGE)?

A black rectangular box containing handwritten text. The word 'Samfundssind-' is written in a light pink color, and '(syge)?' is written in a grey color below it.

Fredag den 12. februar 2021

Af Silke, 9. klasse 20/21

Samfundssind er årets ord i 2020. Det er jo egentligt et godt ord. At udvise samfundssind klinger af noget godt og rart. Vi passer på hinanden. Eller det gjorde vi i starten. Dengang nikkede vi og smilte bag maskerne. Vinkede til hinanden på afstand, og mødtes bag skærmen. Kæmpede grinende med teknikken, da vi skulle have et virtuelt samfund op at stå. Vi gjorde noget godt. Sammen. Vi fik et nyt fællesskab på tværs af generationer. Samfundssind var omsorg. Samfundssind gjorde mig tryk.

Jeg kan ikke huske, hvornår det ændrede sig. Ordet. Måske var det, da de lukkede skoleeleverne ude og plejehjemsbeboerne inde? Da alle butikkerne lukkede ned? Da vi for alvor ikke måtte være sammen med hinanden? Da der kom så mange regler, at man næsten kun kunne gøre noget forkert? Da vi alle sammen begyndte at gå som små lemminger – samme vej, døde i øjnene og med mundbind på? Samfundssind var ikke længere tryk og godt. Det blev for meget. Corona-djævelen havde fået sin faste følgesvend: Ensomheden.

Jeg vil SÅ gerne vise samfundssind. Passe på mine venner, min familie og mig selv. Og alle de andre. Men nogle gange er det godt nok svært. Jeg er afskåret fra mine venner. Afskåret fra at leve et almindeligt teenageliv, og nogle gange føles det som om, jeg er afskåret fra at trække vejret.

Det jeg synes er allerværst er, at bekymringen er blevet en del af min hverdag. Smittetal og dødelighed er blevet noget, jeg taler om og tænker på. Det gider jeg ikke. Jeg vil have lov til at være teenager og føle, at jeg er udødelig. Jeg vil ikke forholde mig til sygdom. Jeg er 15 år. Jeg har brug for at være naiv og kun have problemer, jeg kan grine af om 10 år.

På min efterskole er der rigtig mange restriktioner. Vi er inddelt i små enheder og der er mange, jeg ikke må være sammen med. Altså undtagen når vi har undervisning. Så er det nogle andre, jeg må være sammen med. Indtil undervisningen slutter, hvorefter de igen udgør smittefare. Det giver INGEN mening. Jeg ved, at restriktionerne skal overholdes, og det gør jeg også... næsten. Næsten, fordi – når det ikke længere giver mening, så kommer frustrationer. Jeg bliver træt, og med trætheden kommer trangen til at gøre modstand. Jeg snyder mig til at være sammen med lidt flere og andre, end jeg må. Jeg krammer mine venner. Ikke i protest, men fordi jeg har brug for det. Jeg har brug for fysisk at mærke, at jeg ikke er alene.

Når det så er sagt, så ved jeg godt, at der er mange, der har det værre end mig. Jeg ved godt, at jeg på mange måder er privilegeret. Alligevel er jeg ked af det og vred. Jeg ser på min efterskole, og føler at restriktionerne stjæler 170 potentielle venner fra mig, fordi jeg ikke må lære dem at kende. Det føles som om, jeg går glip af mit liv. Som om jeg er i en venteposition, og at jeg venter på noget, der aldrig kommer.

For hvad nu hvis det værste sker? Hvad nu hvis Corona aldrig går over? Jeg tror, vi skal genopfinde samfundssind. Det skal være anderledes på en eller anden måde. Vi må finde nogle kompromiser, så det er til at holde ud at leve i. På sigt går det ud over vores mentale sundhed, hvis vi fortsat skal leve så restriktivt. Spørgsmålet er, om vi er på vej fra samfundssind til samfundssindssyge?

Sociale kompetencer og sociale relationer

Me&We

”Kom lige over barren”, ”hvor er du henne i labyrinten” eller ”husk at samle sten op!!!” er vendinger, som vi ofte har hørt rundt omkring på Rønde Efterskole i 2021. Efterskolen er nemlig blevet en del af projekt Me&We, som skal træne efterskoleelevers sociale muskel og skabe grobund for en socialt stærk ungdomsgeneration.

Rønde Efterskole er i 2021 blevet en del af projektet Me&We, som er udviklet til unge på efterskoler. Me&We handler om at styrke elevernes ”sociale muskel”, så de blive bedre rustet til at indgå i sociale relationer. Det sker blandt andet ved, at vi arbejder med at udvikle deres sociale kompetencer, relationer og fællesskaber. Me&We er udviklet i samarbejde mellem Mary Fonden, Just Human og Efterskoleforeningen. Tuborgfondet er finansiel partner på projektet.

Hvad er Me&We?

Langt de fleste unge i Danmark har det godt og kaster sig ud i ungdomslivet, forfølger interesser og drømme, danner nye venskaber og finder deres vej. Samtidig viser flere undersøgelser en stigning i unges sociale mistrivsel, herunder stress, pres og ensomhed. Derfor er Me&We udviklet med det formål at; ”styrke unges sociale kompetencer, sociale relationer og sociale fællesskaber for at give dem et værn mod mistrivsel. Me&We er for elever og medarbejdere på efterskoler og indeholder konkrete aktiviteter og øvelser til at træne elevernes ’sociale muskler’.”

Otte temaer

Som en del af Me&We-projektet skal vi i løbet af skoleåret arbejde med otte temaer; Godt i gang, Mig og min mobil, At lade op, Fællesskab, Forstå dig selv og andre, Søvn, Kammeratskab og Efter efterskolen - Vi er allerede godt i gang.

Temaerne danner ramme for udvikling og styrkelse af elevernes evner til at skabe og bevare relationer. I sidste ende øger det trivslen og giver eleverne positive erfaringer med at dele det, der er svært. Forhåbentlig bliver de også inspireret til selv at tage aktiv del i at skabe en kultur, hvor alle føler sig både set og hørt. Gennem Me&We arbejder vi også med søvn og giver eleverne rum til at lade op i hverdagen. Fokus på søvn og afslapning er grundlaget for, at eleverne har energi til at tage del i fællesskabet, være positive og fulde af humor og empati.

Me&We i dagligdagen

Konkret arbejder vi med Me&We gennem forskellige øvelser. Blandt andet arbejder vi med modighedszonen og har udviklet et fælles sprog omkring, hvad det vil sige at være i eller uden for modighedszonen. Når vi taler om modighedszonen, beskriver vi det som et lyssignal,

der har 3 zoner:

1. Tryghedszonen (grøn)
2. Udfordringszonen/modighedszonen (gul)
3. Farezonen (rød)

Kategorierne giver eleverne mulighed for at mærke efter, om de er i rød, gul eller grøn zone i en given situation. Det kan for eksempel være, når vi taler om adfærd, et oplæg/fremlæggelse eller noget der er svært for den enkelte elev. Det fælles sprog gør det dermed nemmere at handle og skabe en positiv forandring. Øvelserne og det fælles sprog har medført, at vi bruger nye ord og vendinger i hverdagen. Blandt andet kan man opleve lærere og elever sige; "kom lige over barren", "hvor er du henne i labyrinten" eller "husk at samle sten op!!!!".

Er du blevet nysgerrig, og vil du gerne vide mere om Me&We, kan du læse meget mere om projektet på hjemmesiden: www.meandwe.dk

Hverdagsglimt

Lærerportræt

Davit Devdariani

Efter en skade satte en stopper for Davit Devdarianis professionelle fodboldkarriere, var han ikke i tvivl om, at han slet ikke var færdig med fodbolden. Passionen og Davits viden om spillet skulle gives videre. Derfor gik turen i 2015 fra AGF's stadium til Rønde Efterskoles fodboldbaner.

"Jeg havde en stor lyst til videregive den viden, jeg havde fået om spillet og fodbold generelt. Derfor begyndte jeg at lede efter skoler, der havde fodboldlinjer og faldt over Rønde Efterskole. Jeg sendte en ansøgning og blev kontaktet af Gorm, efterskolens viceforstander, kort efter. Der er noget tilfredsstillende ved at give sin viden og know-how videre til nogle, som kan bruge den viden" fortæller Davit.

Fodboldlærer vs. fodboldtræner

På Rønde Efterskole er man første og fremmest ansat som lærer – uanset om man underviser på Cambridge engelsk eller på fodboldlinjen. For Davit er det helt naturligt, at det pædagogiske perspektiv er med på fodboldbanen – faktisk ser han det som en nødvendighed.

"Jeg ser mig selv som en blanding mellem en fodboldtræner og en fodboldlærer. Som fodboldtræner må man have de pædagogiske overvejelser med – især når man træner yngre spillere. Der er mange elementer på

spil i spillet. Det handler ikke kun om at gå på banen og sparke til en bold. Fodbold er mere komplekst end det, og det er dér, de pædagogiske færdigheder kommer ind i billedet."

Spillerudvikling

Davit er meget bevidst om, at god spillerudvikling starter med at bringe den pædagogiske forståelse i spil. Det er ikke nok at have fokus på boldspillet og de tekniske færdigheder. David uddyber:

"Træneren skal ikke bare hjælpe spillerne til at blive bedre tekniske spillere, men også udvikle spillerne personligt og mentalt. Hvis man ikke udvikler sig personligt som fodboldspiller, tror jeg ikke, at man vil klare sig som fodboldspiller på den lange bane. Og for at spillerne kan gennemgå denne udvikling, må trænerne sørge for, at der er et trygt miljø omkring dem, hvor der er plads til, at de enkelte spillere kan vise deres evner og færdigheder. Derfor har vi i høj grad også fokus på elevernes personlige udvikling."

Fire fokusområder

Et skoleår på fodboldlinjen opdeles i fire fokusområder; det tekniske, spilforståelse, det fysiske og det mentale – Det pædagogiske element er gennemgående i alle fokusområderne. Davit forklarer:

"Vi deler skoleåret op i fire indsatsområder, hvor vi kan udvikle fodboldspillerne. Det drejer sig fx om teknik, så spillerne præsterer bedre på banen. Vi har også fokus på spilforståelse, som handler om at forstå taktikken bag spillet – Altså, hvordan de bevæger sig rundt på banen som et hold og ikke bare som individuelle spillere. Det tredje indsatsområde handler om det mentale. Det kan være et ret stressende spil, og det kræver, at spillerne er mentalt robuste for, at de kan præstere på det niveau, som efterskolen spiller på. Det sidste område, vi fokuserer på, er det fysiske. Det er nødvendigt at have de pædagogiske overvejelser med i alle fire indsatsområder, fordi spillerne er på forskellige niveauer og på forskellige stadier i deres udvikling som fodboldspillere. Derfor har de brug for en anden tilgang fra trænerne end i klubberne, hvor de kan være mere niveauopdelte."

Ambitioner

En faktor adskiller fodbold på en efterskole væsentligt fra fodbold i den lokale boldklub. På efterskolen står Davit og Asger hvert år over for et helt nyt hold efter sommerferien. Et hold som de skal lære at kende, udvikle og få til at spille sammen. Det betyder dog ikke at der er skåret ned på ambitionsniveauet. Trænerteamet har en klar plan for, hvordan de vil spille fodbold og udvikle spillerne: "*Lige nu har vi i trænerteamet en vision om, at vi gerne vil være det hold, som har boldbesiddelsen. Vi tror på, at hvis vi har bolden og er det hold, som styrer bolden rundt på banen, bliver spillet sjovere. Det er sjovere at have bolden end at jagen den. Så det er der, vi fokuserer på at udvikle vores spil. Det er faktisk lige meget, hvilket niveau vores spillere er på, vi tror på, at med den rette træning og den rette attitude, kan vi booste dem op."*

For at levet op til ambitionerne inddrager

trænerteamet hele tiden nye værktøjer, som kan hjælpe dem og spillerne i udviklingsprocessen.

"Vi er begyndt at filme de fleste kampe og analysere dem efterfølgende. Så vi har det visuelle perspektiv med, når vi skal vise eleverne, hvad vi gør godt og skidt på banen. Det har hjulpet os rigtig meget. Vi leder hele tiden efter nye metoder, som kan hjælpe os med at forbedre vores træning," fortæller Davit.

Konstant udvikling

Den konstante udskiftning af holdet er i Davits øjne en positiv udfordring, som tvinger ham til udvikle sig som fodboldlærer og have et skarpt øje for spillernes og holdets styrker. Davit fortæller:

"Jeg er fx en bedre fodboldlærer nu, end da jeg blev ansat. Jeg lærer også af eleverne. På hvert elevhold er der nye individer, som giver mig nye udfordringer som træner og får mig til at se tingene i et nyt perspektiv og forbedre det, jeg gør."

Den største motivation for Davit er dog ikke sin egen udvikling, men derimod at se den transformation drengene gennemgår i løbet af skoleåret.

"Vi ser en rigtig stor udvikling hos drengene fra dag ét til den dag, vi siger farvel – Det er faktisk en af de afgørende faktorer, som motiverer mig til at fortsætte som fodboldlærer. Med den alder eleverne har, imens de er på efterskolen, kan vi med det rette engagement og arbejde tydeligt se, at de udvikler sig. Ikke bare som fodboldspillere, men også som mennesker."

Dermed bliver der bundet en fin sløjfe mellem fodbold og Rønde Efterskoles overordnede værdier, fortæller Davit:

"Jeg synes fodbolden er en ret god metafor for, hvad Rønde Efterskole står for. Vi prøver på at udvikle eleverne som individer, så de bliver dygtige spillere individuelt, men de er stadig en del af holdet og fællesskabet – Og jeg synes, det går hånd i hånd med, hvad Rønde Efterskole som helhed står for. Her skal de være selvstændige, men de skal også løfte i flok."

Rønde Højskole 2021

Elevhistorie

Jesper Stolberg-Porup

Jesper vil hjælpe danske virksomheder med at slå igennem på det europæiske marked. Derfor har han valgt Business & Economics-linjen på Rønde Højskole.

Jesper Stolberg-Porup er 21 år og kommer fra Aalborg, og handelsvejen har altid ligget i kortene for ham. Efter efterskolen startede han på IB og handelsgymnasiet, og han har altid været optaget af virksomheder og økonomi.

"På mange måder er jeg en super materialist, men samtidig er jeg også en helt almindelig dansk, social knægt, der var vild med efterskolen. Det har bare altid føltes naturligt for mig med business-verdenen, og da jeg så opdagede, at jeg kunne kombinere den interesse med et højskoleophold, så valgte jeg Rønde Højskole," siger Jesper.

Iværksætteri og investeringer

Egentlig ville Jesper have været ude at rejse i sit tredje sabbatår. Rejsen til Japan var planlagt og jobbet som snowboard-instruktør stod parat, men så satte covid-19 en stopper for planerne. I stedet opdagede han højskolen og det helt nye linjefag Business & Economics.

"Jeg syntes jo, den lå lige til højrebenet. Det tiltalte mig især, at jeg kunne være med til at påvirke undervisningens indhold og have indflydelse, så det ikke blev repetition af gymnasie-stoffet. Og vores lærer er virkelig god til at

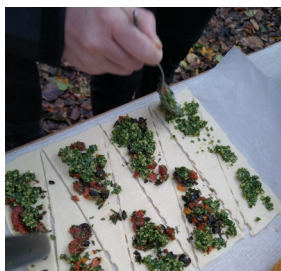
inddrage os og bruge gode, aktuelle cases i sin undervisning. Vi har lige beskæftiget os meget med CSR og virksomheders sociale ansvar, og vi har kigget på virksomheder som Amazon og Wolt og de udfordringer, de byder den danske model. Og om lidt skal vi arbejde med iværksætteri, ledelse og investeringer, og det glæder jeg mig meget til. Samtidig er det også vigtigt for mig, at højskolen er meget mere end mit linjefag. Jeg er jo virkelig en sportsdrenge og har valgt en masse styrketræning og idræts- og boldfag,” fortæller Jesper.

Vil gøre en forskel i Europa

Efter højskolen har Jesper søgt ind på både CBS og BSS. Drømmen er at læse en HA i European Business eller noget erhvervsøkonomi.

“Jeg ved endnu ikke helt, hvor i erhvervslivet jeg hører hjemme. Jeg synes, det er spændende både med økonomistyring, human resources, produktudvikling og innovation eller ledelse. Men jeg ved, at jeg gerne vil hjælpe danske virksomheder med at slå igennem på det europæiske marked. Jeg er helt vild med de muligheder, der er i Europa, og det kan jeg virkelig se mig selv i. Jeg er glad for de kerneværdier, som Europa står for med gode markedsvilkår og ordnede arbejdsforhold. Så selv om der stadig er mange udfordringer, så er det nok der, jeg gerne vil gøre en forskel,” siger han.

Hverdagsglimt

Lærerportræt

Steffen Tornbjerg

“Det er ikke en naturlov, at vi alle skal tage et 30-årigt boliglån, arbejde i en bank og gøre alt det, vores forældres generation har gjort”

Steffen Tornbjerg, 27 år, er underviser på Business- & Economicslinjen. Han er kandidat i statskundskab og er optaget af staters og virksomheders økonomiske og grønne udvikling. Og så vil han hjælpe sine elever med at gøre op med forbrugernes automatreaktioner.

Hvis du vil gøre verden til et bedre sted, er penge og forbrug nogle af de vigtigste midler til at skabe forandringer. Det er filosofien bag Steffens undervisning, der ikke kun handler om, hvordan økonomiske strukturer og virksomheders forretningsmodeller hænger sammen, men også hvordan de burde hænge sammen, og hvad vi selv kan gøre for at præge verden i den retning, vi ønsker.

“Fremtiden er højskoleelevernes, og intet er skrevet i sten på lang sigt. Det er ikke en naturlov, at vi alle skal tage et 30-årigt boliglån, arbejde i en bank og gøre alt det, vores forældres generation har gjort. I løbet af de seneste to årtier har vi oplevet to af de største kriser, verden nogensinde har set. Det har smittet af på den unge generation, som er klar til forandringer, men kan være i tvivl om, hvad det præcis er, der skal forandres og hvordan. Derfor

opfordrer jeg mine elever til at stille spørgsmålstegn ved det, mange tager for givet samt de ting, de gør per automatik. Særligt når det gælder privatforbrug og bæredygtighed, men også forretningsmodeller. Så vi besøger inspirerende iværksættere, sætter vores eget liv under kritisk lup og diskuterer, hvordan vi skaber retfærdig og bæredygtig økonomisk fremgang i Danmark og i verden,” siger Steffen.

Den idealistiske djøffer

Ifølge Steffen er alt, der handler om samfund, økonomi, handel, politik og jura interessant. Derfor har han også valgfag på højskolen, som er rettet mod politiske diskussioner og forståelse af juridiske principper og sager. Da han begyndte at studere statskundskab var interessen orienteret mod det politiske, men efter en studietur til Sydafrika blev økonomiske politikker og international handel hans primære interesser.

“Når du står i en landsby og taler med folk, der bor uden elektricitet og rindende vand, og som skaffer mad ved at røve supermarkedet engang imellem, så er din første reaktion, hvad kan du gøre for at hjælpe. Og så bliver du lidt sur på

verden. Hvorfor skal noget så tilfældigt, som hvor du er født være så afgørende for din mulighed for at leve et værdigt liv? Sandsynligheden for at man bliver født i Danmark er mindre end at vinde i lotto, og du trækker et lod helt tilfældigt," fortæller Steffen.

I studietiden var Steffen i praktik på en ambassade og i en socialt velgørende organisation, hvor han hjalp med drift og økonomi, så foreningen kunne blive ved med at hjælpe socialt udsatte. Idealisten i ham har ofte været den styrende kraft for det, han har foretaget sig.

Vi skal skruer på refleksionerne

Derfor valgte Steffen også at skifte det klassiske djøf-job med Excelark og budgetmøder ud til fordel for livet som højskolelærer.

"Jeg ser mig selv som en lærer, der skruer lidt idealisme i eleverne. Det er super tilfredsstillende, når jeg kan se, at undervisningen sætter gang i nogle refleksioner omkring nogle af de mange dilemmaer, der er inden for økonomi, finans, handel og politik. For det kan være super komplekst, men vi bliver nødt til at forstå det, hvis vi skal kunne tage ansvaret på os. Derfor er der også brug for flere folk på uddannelser i business og økonomi og politik, som kan navigere os godt ind i fremtiden. Så jeg synes, jeg er privilegeret at få lov til at arbejde med ungdommen" siger Steffen, som også understreger, at han ikke selv har alle svarene.

"Vi er alle fejlbarlige, inklusiv mig selv. Man kan heller ikke have undervisning om moral og etik hele tiden, for så står man simpelthen af. Det gør jeg også selv, og så gør jeg jo verden en bjørnetjeneste. Vi laver altså også mange andre ting, hvor koblingen til min idealistiske dagsorden er mere indirekte. For mig er det også mindst lige så vigtigt, at eleverne kan tage ansvar for deres egen økonomi. Og så er vi jo en studieforberedende skole, hvor målet også er, at eleverne bliver mere afklarede omkring studievalg og får nogle gode oplevelser omkring uddannelse og karriere, så de på et personligt plan kan finde deres ben her i livet," siger han.

Juraen vækkes til live

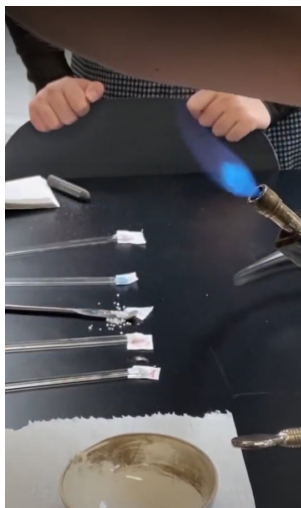
I Steffens undervisning er det vigtigt at komme ud af huset, tale med iværksættere og direktører og i det hele taget få bragt det få bragt det teoretiske stof til live, så eleverne kan smage på, hvor spændende tingene i virkeligheden er. I juraundervisningen spiller de for eksempel rollespil, hvor en fiktiv anklage om besiddelse af hash resulterer i en retssag med anklager, forsvarer, vidner og domsmænd.

"Det var virkelig sjovt at se, hvordan eleverne satte sig ind i sagen, læste lovteksten og forstod, hvor der var huller i forklaringerne. De får en bedre forståelse af den juridiske proces og de dilemmaer, der opstår i domfældelse og straf. Og den slags kan man på en højskole, fordi de kender hinanden så godt og ikke synes, det er pinligt. Vi kunne have siddet og læst i en bog, men nu bliver de i stedet inspirerede af, hvordan jurister arbejder," siger Steffen.

Skal udfordre en udskældt sektor

I det hele taget vil Steffen gerne inspirere – ikke mindst til at tage ansvar.

"Omdrejningspunktet på Business & Economics er, at eleverne skal tage ansvar for både deres egen og landets økonomi og forbrug og blive mere idealistiske forbrugere. De skal forstå, hvad det er for mekanismer, der er i spil og hvordan man kan gøre noget ved verden. En del af dem vil ende i finansverdenen og måske arbejde for store banker eller investeringsselskaber, som er vant til at tænke i ren profit - hvad der giver det største afkast. Turen omkring en højskole kan gøre dem mere reflekterede, så de kan stille de nødvendige, kritiske spørgsmål. De skal turde udfordre en udskældt sektor på, om de greenwasher, og om de har blik for helheden og de konsekvenser, deres beslutninger har for andre mennesker. Det handler ikke om at være flippet og stemme på Enhedslisten eller ikke ville tjene penge. Men den branche har sine egne logikker, som nemt bliver afkoblet fra resten af samfundet og bliver en boble. Den tendens bliver vi nødt til at modarbejde. Kom ned på jorden og tag ansvar!"

Kan du opklare et mord?

Linjefaget Science & Technology tager efterforsker-brillerne på i fagugen

Hvem dræbte chefen for affaldspladsen? Hvordan skal vi tolke og vægte de fysiske spor, og hvem havde motiv til at dræbe?

En god, spændende og saftig mordgåde er et fantastisk undervisningsredskab, for i de retsmedicinske discipliner finder du mange metoder, teknikker og måder at tænke på, som viser naturvidenskabens potentiale. På Science & Technologylinjen tager vi vores nysgerrighed og fantasi med i laboratoriet, når vi udvikler en krimigåde til de andre elever.

Til formålet tager eleverne mange forskellige discipliner i brug: Her skal testes skrab fra fingernegle i mikroskop, arbejdes med programmering, sammenlignes fingeraftryk og pollen, identificeres metaller ved hjælp af kemisk analyse og fastlægges dødstidspunkt ved hjælp af maddikers udviklingsstadier.

”En mordgåde er en sjov måde at arbejde på, fordi det er så konkret og fordi, der er så mange metoder i spil. Og så stiller det også krav til logisk tænkning og god, troværdig historiefortælling,” fortæller højskolelærer Poul Abildgaard.

Elevhistorie

Louise Østergaard Rasmussen

Louise Østergaard Rasmussen læser medicin på Århus Universitet. Vejen til medicinstudiet gik igennem et højskoleophold, selv om det ved første øjekast føltes som lidt langt hjemmefra.

At blive læge var den store drøm lige siden Louise var en lille pige. Og da gymnasiet var afsluttet, stødte hun på Rønde Højskoles studieforberedende linjefag Sygepleje & Medicin. Lidt skeptisk tog hun på besøg på højskolen.

"Jeg havde faktisk besluttet, at jeg ikke ville tage på højskole alligevel. Det var langt hjemmefra, og jeg var meget i tvivl om, hvad de næste par år skulle bringe. Jeg befandt mig ved en skillevej i mit liv, hvor jeg på den ene side gerne ville i gang med min videregående uddannelse, men på den anden side havde jeg brug for at prøve noget andet end at gå den lige vej. Da jeg mødte op på højskolen den sommerdag præsenterede en lærer mig for linjefaget Sygepleje & Medicin, det store udvalg af valgfag og de forskellige faciliteter. Derefter var jeg ikke i tvivl. Jeg skulle på

højskole," fortæller Louise.

Faglighed og fællesskab

Da Louise skulle lave sit skema på højskolen valgte hun fag, som var relevante for det medicinstudie, hun håbede på – og der var heldigvis en del at vælge imellem. Hun valgte blandt andet Etik & Eksistens, Filosofi, Psykologi og Konflikt håndtering.

"Undervisningen i de enkelte fag var meget bredspektret. Det var meget lærerigt at få udvidet sin horisont og dermed se tingene fra flere synsvinkler, når det gælder helt grundlæggende problemer i samfundet. Og mit hovedfag var naturligvis Sygepleje og Medicin. Vi var et stort hold elever, som f.eks. ville være fysio- og ergoterapeuter, tandlæger, jordemødre, læger

og sygeplejersker. Alle kom med forskellige forudsætninger for at forstå de forskellige emner i faget, men vores undervisere formåede at danne et godt niveau. Det var en god måde at få repeteret emner fra gymnasiet og samtidig blive udfordret i emner, som vi aldrig havde hørt om før,” siger Louise.

Men det faglige var kun en side af højskoleopholdet. Vennerne og samværet uden for skoletiden er noget af det, Louise savner i dag.

”På kort tid lærer man utroligt mange mennesker at kende. Den første uge kan godt være en smule anstrengende, fordi man gerne vil fremvise den bedst mulige udgave af sig selv. Man bliver dog hurtigt afslappet i det nye miljø og finder sammen med nogle mennesker, som man bare klikker utroligt godt med. Det kan være starten på venskaber, som varer livet ud. I starten synes jeg, det var lidt svært at bo sammen med så mange mennesker, men nu om dage kan jeg godt savne det. Det var hyggeligt at mødes til nybagte pandekager sent om aftenen i køkkenet og at tage smutture til de lokale købmandsbutikker lige før lukketid. Dengang var det en del af hverdagen, men nu kan jeg godt mangle filmhygge, bordfodbold og volleyball i hallen,” siger Louise.

Et stærkt farvel

Da opholdet var slut, og eleverne stod i en lang række for at sige farvel, gik det op for Louise, hvor stærkt elevernes fællesskab egentlig var.

”Det gik pludseligt gik op for mig, at jeg ikke skulle fortsætte en hverdag med alle de her skønne mennesker længere. Vi stod i en lang kæde og havde fået vores højskolebeviser. Og så skulle vi sige farvel til hinanden én efter én. Normalt er jeg ikke en, som græder over sådan noget. Det skulle vise sig at blive en stor løgn, for da den ene gode veninde eller ven efter den anden kom og fik et farvelknus, kunne jeg ikke holde tårerne tilbage længere. Det var der ikke mange, der kunne. På lidt

over fire måneder havde vi fået bygget et fællesskab op, som er svært at sammenligne. Selv de personer, som man ikke havde haft så meget med at gøre i forløbet, kommer man til at savne. Man kan næsten altid komme i tanke om en sjov episode, som man har haft med den enkelte. Det var en meget rørende dag,” husker Louise.

Forskning og rejse – en fremtid med fart på

I dag er Louise i fuld gang med studiet og vakler mellem at specialisere sig i en form for kirurgi eller speciale i anæstesiologi. Og så kommer de næste overvejelser om, hvordan man balancerer en krævende karriere med det familieliv med familie og en masse dyr, som Louise også drømmer om.

”Mine planer ændrer sig, hver gang jeg ser et nyt afsnit af en tv-serie om læger. Alle de mange specialer har nogle elementer, som jeg synes virker interessante. På et tidspunkt i forløbet kunne jeg godt tænke mig at tage et semester i udlandet eller rive et halvt år ud af kalenderen og lave noget frivilligt arbejde i nogle u-lande. Heldigvis udbyder en hel del foreninger netop rejser som disse for medicin-studerende. Jeg tror på, at en rejse, hvor man får lov til at gøre en forskel for dem, som har brug for det, kan gavne én selv i sidste ende. Man får en masse i sin rygsæk, som forhåbentligt kan bruges senere i livet,” fortæller hun.

For selv om studiet er hårdt og krævende, så føler Louise, at hun er på rette vej.

”Jeg kan ikke se mig selv på en anden uddannelse. Fagene er spændende, selvom jeg da til tider er faldet i søvn med hovedet i bøgerne. Ved siden af studiet arbejder jeg i et laboratorium som studiemedarbejder. Jeg sætter stor pris på at bruge mine hænder og se et fysisk resultat af det, jeg laver. Derudover bruger jeg tid som samarit og nødbehandler, hvor jeg får prøvet mine evner af i akutte situationer. Jeg befinder mig ikke midt i min drøm, men jeg er lige på trappen til den drøm.”

Arkæologi og oldtid

I år har vi afholdt sommerkurset Arkæologi og oldtid for allerførste gang. I løbet af kurset var vores dejlige kursister til lærerige foredrag og rundt i Djurslands mange fantastiske landskab i søgen efter oldtidens mennesker.

Det nyeste skud på stammen over sommerkurser her på Rønde Højskole er Arkæologi og oldtid. I uge 26 bød vi det første hold kursister velkommen.

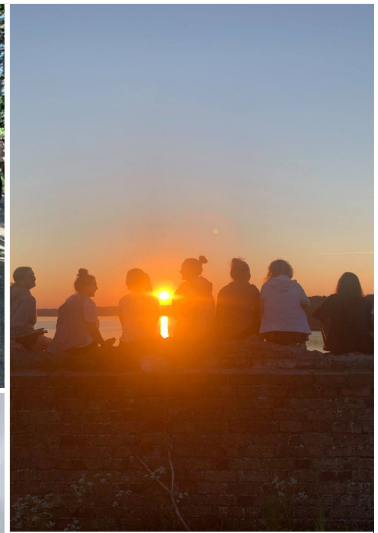
Ugen bød på lærerige foredrag på højskolen og spændende udflugter til museer og ud til de mange bosteder, der findes på Djursland og i Nationalpark Mols Bjerge. Her hørte kursisterne fortællinger om, hvordan oldtidens mennesker boede og levede deres liv.

I løbet af kurset blev kursisterne også præsenteret for metaldetektorer og fik lejlighed til at høre om de spektakulære skatte flittige amatører har brugt deres fritid på at fravriste den danske muld.

I det hele taget blev kursisterne klogere på livet i fortiden og det arkæologiske arbejde i nutiden.

Vi glæder os at afholde kurset igen i 2022.

Rønde Højskole og Efterskole 2022

Skolens jubilæum markeres med jubilæumsskrift

Af Henrik Vinther

I 2022 er det 125 år siden, at Rønde Højskole startede sin virksomhed. Det er jo en oplagt anledning til at se tilbage på tiden, der er gået, og vurdere udviklingen i et historisk perspektiv. Den opgave har jeg påtaget mig, og jeg har været i gang med at skrive siden efteråret 2020.

De første 100 år af skolens historie er allerede grundigt belyst af Vilfred Friborg Hansen i det jubilæumsskrift, der blev udgivet ved 100-års jubilæet i 1997. Derfor har jeg valgt at lægge hovedvægten i det nye jubilæumsskrift på de seneste 25 års udvikling, mens de første 100 år beskrives mere summarisk – og helt og holdent på grundlag af Friborg Hansens arbejde fra 1997.

Efterskolen fylder lige så meget som højskolen

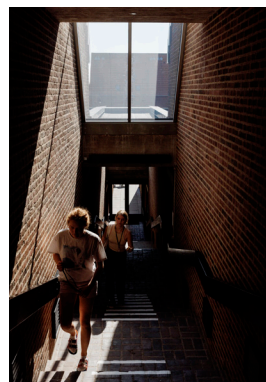
Til forskel fra tidligere historiebeskrivelser vil det nye jubilæumsskrift behandle efterskolens udvikling lige så detaljeret og dybdegående som højskolens tilsvarende udvikling. For begge skoler gælder det, at beskrivelsen hviler på studier af bestyrelsesprotokollen og samtaler med tidligere og nuværende forstandere og lærere.

Ved siden af beskrivelsen af den kronologiske udvikling vil jubilæumsskriftet indeholde et særligt perspektiverende afsnit, hvor udviklingen blandt andet belyses gennem interviews med formændene for de to skoleforeninger på landsplan. Desuden vil afsnittet også indeholde artikler, der referer videnskabelige analyser af den samfundsmæssige betydning af undervisningen på højskoler og efterskoler samt bidrag fra tidligere elever, der fortæller om udbyttet af deres skoleophold mv.

Et afsluttende afsnit i jubilæumsskriftet fungerer som et "snapshot", der tager temperaturen på henholdsvis efterskole- og højskolevirksomheden, som den udfolder sig her og nu. Et øjebliksbillede af dannelse og uddannelse, som det udmønter sig gennem undervisning og kostskoleliv, og som dermed også fastholder den pædagogiske praksis anno 2021 i et historisk perspektiv. Et perspektiv, som man måske først ser konturerne af, når skolen fejrer sit 150-års jubilæum!

Jubilæumsskriftet udkommer i maj 2022.

Rønde Højskole og Efterskole 2022

Vi vil begynde med det vigtigste budskab fra forstanderne her i Rønde: Her går det godt! Vi har gode tider på Rønde Højskole og Efterskole, og vi har overordnet set klarer os godt gennem udfordringerne under og efter branden i 2019 og den efterfølgende Covid-19 krise. Vi har meget at glæde os over.

Hovedbygningen er nu fuldstændig genopbygget og moderniseret, og senest er de nye trapper på fronten blevet muret op. Vi står i dag med en virkelig smuk hovedbygning, som både vidner om Rønde Højskole og Efterskoles lange og væsentlige historie, og som samtidig er nutidig og kan være hjemsted for en god skole i 2021. Bygningen har med Arkitektfirmaet Frost Larsens ideer fået et mere samlende og stilrent udtryk, og den smukke teglbeklædning på fronten løfter bygningen ind i en ny tid.

Næste etape af renovering er køkkenet, der står over for en omfattende modernisering og udvikelse, således at køkkenets fysiske indretning matcher en skole med over 300 elever, 70 ansatte og efterhånden en del udlejninger. Vi glæder os til at kunne tage det nye køkken i brug i løbet af efteråret 22.

I november fik vi mulighed for at købe Smouenvej 4, som ligger i tilknytning til skolen over for hovedbygningen på Smouenvej. Her er pedellerne i gang med at flytte over, da der er et større garageanlæg der. Hovedhuset forventer vi i første omgang at benytte som lærerbolig. Flytningen af pedellerne har givet mulighed for en længe ønsket udvidelse af craft-området, dvs. billedkunst, keramik, glas, tekstil og lignende fag, som er fag, der er i høj kurs blandt eleverne på begge skoler. Nu får vi mulighed for at give mere plads til disse fag.

På friluftsområdet er vi i gang med at udvide med et attraktivt friluftsområde bag hallerne med bålhytte, shelters og beplantning. Vi er tæt på at kunne sætte i gang, så pladsen bag hallen kan tages i brug fra foråret. Friluftsområdet er koblet sammen med en generel satsning på at udvikle skolen i forhold til friluftsliv, frilftsaktiviteter og at skabe interesse for arbejdet med kærlighed og ansvar for vores fælles natur og at værne om biodiversiteten på vores klode.

I 2022 fylder Rønde Højskole og Efterskole 125 år. Det er værd at fejre, og jubilæet bliver et afsæt for at se ind i en fremtid, hvor Rønde Højskole og Efterskole fortsat kan bidrage til at inspirere og engagere mennesker i forhold til at tage ansvar for eget liv så vel som vores fælles fremtid.

Først i det nye år kommer der programmer for jubilæet ud, men vi vil gerne afsløre nogle af elementerne:

- Åbent hus og jubilæumsreception 7. maj
- Motionsløb
- Maratonsang med sangskriverkonkurrence
- Foretagsrække
- Generationsmøde
- Event for natur og biodiversitet
- Eventdag for håndarbejde

Vi glæder os til at kunne fejre jubilæumsåret. Vi har ambitioner om fortsat at kunne udvikle Rønde Højskole og Efterskole som et kultursted både for alle vores skønne elever, men også for den by, vi er en del af.

Hermed igen tak til alle jer, der har bakket op om vores skole i året, der er gået. Tak til nuværende og tidligere elever, forældrene, medarbejdere, bestyrelse, repræsentantskab, RHEs venneforening, venner af skolen, naboer, Rønde by, og til alle jer, der bakker op om, at der skal være en efterskole og en højskole her i Rønde.

Glædelig jul og godt nytår

Søren Sinnbeck, efterskoleforstander
Birgit Fuglsbjerg, højskoleforstander

